

"עמרת מרדכי אליהו"

בית תורה וחסד

בית מדרש יום ושישי לילת. לימוד משניות והלכה הקדושה לעילוי נשמת הנפטרים. ובית המחוי לנזקקים על שם ולעילוי נשמת מור מרן הראשון צ המקובל האלקי הגה"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל זיע"א ולעילוי נשמת הצדיקים: רבי יעקב רבי ישראל רבי מאיר זרבי אלעזר למשפחת אבותיהם זיע"א ולע"ה: הנאזים הצדיקים: מרן הראשון צ הרב עובדיה יוסף זמור"ר הרב יורם מיכאל אברל"צ זצוק"ל זיע"א

פרשת ואתחנן (שבת נחמו)
 כניסת השבת : 19:16
 צאת השבת : 20:18
 רבנו תם : 21:00
 אופק ת"א
 י"א אב תש"פ

שובו לכם לאוהליכם

"לך אמר להם שובו לכם לאהליכם" (ה', כ"ו)

כשנתן הקב"ה את התורה לעם ישראל בהר סיני, פרחח נשמתם. כשחזרה אליהם נשמתם, אמר להם משה: "שובו לכם לאהליכם" – דהיינו, שכל אחד ישוב לאשתו (ראה ביצה ה' ע"ב).

החיד"א (ברכ"י אה"ע"י סי' י"ז אות א') דן במעמדו של אדם שקם לתחייה, אם צריך הוא לקדש את אשתו מחדש. הוא הביא את הגמרא במגילה (ז' ע"ב), האומרת: "רבה ורבי זירא עבדו סעודת פורים בהדי הדדי, איבסום. קם רבה שחטיה לרבי זירא. למחר בעי רחמי ואחיה". והאר"ך החיד"א לדון בשאלה ששאל: האם רבה היה צריך לקדש שוב את אשתו שוב (אמנם ראה במהרש"א שביאר שלא שחטו ממש, אלא שנתן לו לשתות הרבה יין עד שנטה למות)?

יש לשאול: לכאורה יכול היה החיד"א להביא ראייה ממתן תורה, שבו כולם מתו והמלאכים החיו אותם, ולא שמענו שהיו צריכים לקדש את נשותיהם מחדש!

צריך לומר, שאין להביא ראייה מזמן מתן תורה, משום שיתכן שכאשר אמר משה לבני ישראל: "שובו לכם לאהליכם" הכוונה היא ע"י קידושין.

עוד אפשר לומר, שכיון שבני ישראל נישאו כבר לפני מתן תורה, אזי ביאתם הוי כמו קידושין.

גדלותו של רבי עקיבא

"את ה' אלקיך תירא" (ו', י"ג)

הגמרא (פסחים כ"ב ע"ב ועוד) מביאה את דברי שמעון העמסוני: "שמעון העמסוני, ואמרי לה נחמיה העמסוני, היה דורש כל 'אתיים שבתורה. כיון שהגיע לאת ה' אלקיך תירא', פירש. אמרו לו תלמידיו: רבי, כל 'אתיים שדרשת מה תהא עליהן? אמר להם: כשם שקיבלתי שכר על הדרישה, כך אקבל שכר על הפרישה. עד שבא רבי עקיבא ודרש: 'את ה' אלקיך תירא' – לרבות תלמידי חכמים".

רואים מכאן את גדלותו של רבי עקיבא, שדרש פסוק שאחרים פחדו לפרשו.

פעם הייתי אצל האדמו"ר מחב"ד זיע"א. הזכרתי לו את דברי הגמרא הנ"ל, ושאלתי: מדוע באמת לא דרש שמעון העמסוני בעצמו כפי שדרש רבי עקיבא? עניתי, ששמעון העמסוני היה אדם עני, ולכן לא זכה לכבוד גדול, למרות גדלותו בתורה. אמר בליבו: אם אדרוש שהפסוק בא לרבות תלמידי חכמים לכבוד, יאמרו שלא אמרתי כן אלא לעצמי, שאזכה שיכבדו אותי למרות עניותי. לעומתו, רבי עקיבא, שהיה גדול בענקים, שהיו לו כ"ד אלף תלמידים, וגם היה לו עושר גדול ולא חסר לו כבוד כלל ועיקר, הוא יכול היה לדרוש זאת, ללא חשש שיאמרו שהגבדו דרש כך. **ואכן**, מרבי עקיבא קיבלו את הדרשה: "את – לרבות תלמידי חכמים" (ועיין עוד בהקדמת הספר מתוך שיחת מרן הרב זצוק"ל).

ההרים והגבעות לעתיד לבוא

"כל גיא ינשא וכל הר וגבעה ישפלו והיה העקב למישור והרריים לבקעה" (ישעיה מ', ד' – מתוך ההפטרות)

שמעתי משם גאון עוזו ותפארתו, רבינו יוסף חיים זיע"א, בעל ה"בן איש חי" שביאר, כי בשעה שהקב"ה חילק את המים העליונים והתחתונים, ביקשו המים התחתונים לבקוע את התהום ולעלות למעלה לכיוון השכינה. בכל מקום שניסו המים להתפרץ ולנבוע, הניח עליהם הקב"ה תל של עפר, וכך נוצרו ההרים והגבעות. **לעתיד** לבוא, כשהשכינה תשרה בקרבנו, אזי המים התחתונים כבר לא יבקשו לעלות למעלה, וממילא כל הר וגבעה ישפלו. כל זאת משום שהשכינה תהיה שורה בקרבנו, ככתוב: "כי נגלה כבוד ה'".

(דברי מרדכי)

מתי יבוא המשיח?

מדוע לאהוב את ה' ולעבוד את עבודת התורה והמצוות בשמחה, אם מראש חכמים אומרים שלא נקבל על כך שכר בעולם הזה, ומה שיהיה איתנו בעולם הזה מבחינת בנים, אורך חיינו והפרנסה שלנו, קשורים למזל שנולדנו בו ולפי לפי הזכויות הרוחניות שלנו?!

"**אור החיים**" **הקדוש זיע"א**, מתמודד עם שאלה קשה זו בפרשתנו ומשתמש במשל נפלא: **מעשה באדם** שהיה עשיר גדול מאוד ובעל נכסים רבים, והנה נודע לו שיש סכנה גדולה במקום הימצאו, ועומדים עליו לבלות ולקחת ממנו את כל עושרו ונכסיו. מיד מבר המשיח את כל נכסיו והמיר את כל כספו במרגלית יקרה אחת ששוויה עצום, שמה על לוח ליבו, ומיהר להסתלק ממקומו, וברח ממקום למקום בדרכו לעיר גדולה המרוחקת מאוד ממקום מגוריו.

בדרכו עבר תלאות קשות, רעב וצמא ושפלות גדולה, אך ליבו שמח ועלץ עליו כל רגע, בידוע שחיינו ורכושו ניצלו בנס, וביודעו שבהגיעו לעיר הגדולה שם יוכל למכור את יהלומו הנפלא ולחזור לעושר וכבוד רב.

"**כן הדבר הזה** (בגמ' אדם שזכה בדבקתו יתברך ואהבתו, ובו קבץ כל ממונו והוננו -) שהכניס את כל קניינו בעולם הזה, לתוך הקניין הגדול של אהבת ה' (דבקתו), ויבו בעיניו קנות דבר בעולם הזה לצד סכנת המקום - שאפילו אם יכול לזכות לעושר וכבוד, לא יחפץ להתעסק בהם שהרי הסכנה שישתקע בהם, ויאבד את עיקר תכליתו שהיא חיי העולם הבא – גדולה מאוד, נוסף על מיעוט שוויו - שאין שום דבר בעולם החומרי השווה בערכו לעומת חיי העולם הבא, ולקח לו ה' לאהלים - (לעבודו בלבב שלם, גם אם לא זכה לבנים, חיים טובים ועשירות) **אין לך קנייה בעולם כקניין זה (של דבקתו בה')**, למעלה (-הרבה יותר) מהאבן יקרה שבמשל **כי מי ידמה לו ומי ידחה לו** - (למי שזכה לאהבת ה' ולדבקה בו). **ואדם כזה לו יהיה - גם אם יקרה) שיהיה דחוק ומצטער בימים מועטים אלה לו בעולם הזה, נכון לבו בטוח בה' אור עולם, וישמח לבו ויגל כבודו, ובהגיע למחוז חפצו שהוא עולם הקיים והבטוח (-העולם הבא) הנה שכרו אותו. ומעתה חיבת הקדוש (-האהבה הקדושה הכוללת הכל) הוא היוצר (-ה' יתברך), **ודבקתו בו הלא הוא בניו וחיינו וממונו וביתו** שאת - כלומר הזכות והמעלה של הדבק בה', שהוא העיקר לזכיה בעוה"ב, כוללת בתוכה את אהבת הבנים החיים והכסף, והרבה יותר מהם".**

לכן בא דבר ה' וצוה אותנו (דברים פרק ו'): **"ואהבת את יקוק אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך"**. שמשמעותו לאהוב אותו יתברך בכל לב, גם אם לא יתן לנו בנים חיים וכסף.

"**כנגד בזויה אמר 'בכל לבבך'...** וכנגד חיי (חיים טובים וארוכים) **אמר 'ובכל נפשך', וכנגד מזונו** (פרנסה) **אמר 'ובכל מאדך', שיעריך בדעתו שלשתם יחד בה'**, כי הוא (-הקב"ה) טוב לישראל מעשרה בנים, ושלחן גבוה עליון הוא מאוד כמאמר התנא (אבות פ"ה) ששולחן גדול משולחנם, והחיים ממנו תוצאות חיים". **כלומר באהבתו יתברך כלולים כל אהבות כולם, והוא המקור של כל אהבות והברכות.**

וכמה שיעור האהבה שחייב כל יהודי לאהוב את ה'? אומר "אור חיינו" שהוא כמו השיעור של אהבה והשמחה שיהיו בליבו של אדם שהיה חשוק בנים ועני ונטה למות. והנה בא נביא בדבר ה' ובישרו כי יקום מחוליו, ואשתו תלד בן וגם רווח גדול עתיד לבוא לו שממנו יתעשר. האיש הזה תהיה אהבת ה' "מורגשת בלבו בחשק מופלא על אשר הטיב עמו כמה מעלות טובות, כמו כן יצו ה' על כל איש ישראל עשות באהבתו תמיד, והוא אומר **ואהבת את ה' וגו' פירוש כאילו נתן לך כל מחסורך, בכל לבבך שהם הבנים, וכמו כן ובכל נפשך שנתן לך נפשך אחר הגיעך לשערי מות, ובכל מאדך כאילו נתן לך כל ממונך שאתה חפץ"**.

אור החיים הקדוש זיע"א בפרש"י שופטים (י"ט, ח) **מגלה סוד גדול**, שלא רק את המזל ניתן לשנות לגמרי ע"י עבודת ה' מאהבה, אלא כל גילוי ההבטחות העצומות שהבטיח ה' לעם ישראל ביד עבדיו הנביאים שהם: ירושת כל הארץ, הגאולה השלמה ותחיית המתים, הכל תלוי בעבודת ה' בשלמות מתוך אהבה ולא מיראה. **"הדור הוא אשר יעמוד בזה** (-לעבוד את ה' מתוך אהבה ולא מתוך יראה), **בימיו יקיים ה' דברו הטוב... שהגאולה העתידה תלויה בעבודת ה' מאהבה דוקא"**.

אין ספק שדורנו זה זכה והתברך בנשמות גבוהות ומיוחדות, שרצונם וחפצם האמיתית היא עבודת ה' מאהבה בדוקא. ואם כן דוקא על דורנו זה ניתן להיאמר בשמחה ובביטחון: "ענוים הגיע זמן גאולתכם!"

שבת שלום וגאולה שלימה במהרה.

הליכות עולם לו

מפיקי מדן
הראשליצ זע"א

כיבוד אדם זקן

כתוב: "מפני שיבה תקום והדרת פני זקן" (ויקרא י"ט, ל"ב). וכתוב: "ואת יראי ה' יכבד" (תהלים ט"ו, ד). **למדים אנו כי אדם צריך לכבד תלמידי חכמים וכן זקנים.** ואם לומד תורה ועובר זקן מולו, לא יאמר: העוסק במצוה פטור ממצוה, אלא יקום מיד כי זו מצוה עוברת. כמו"כ אם הוא יושב באוטובוס ועלו זקן או זקנה, יקום לכבודם ויתן להם לשבת.

לגבי נהג אוטובוס או מונית, שעלה לרכבו רב-מהדין אין חיוב לנהג לקום מפניו, אך רצוי לעשות זאת. בענין זה, שני אחים למשפחת בבאיוף אשר היו נהגי אוטובוס בקו 3, וכשהיה הרב המקובל חכם אפרים כהן צ"ל נכנס לאוטובוס הם היו קמים לכבודו. אך כאמור מהדין הם לא חייבים בכך כי הם באמצע עבודתם, אבל הם טענו שממילא הם עוצרים בתחנה ומחכים לאנשים שיעלו ויש לנו זמן לעמוד.

הרב בעל הבא"ח דן באדם היושב בגזוזטרא שגבוהה מעל י" טפחים, ולמטה ברחוב עובר רב - האם חייב לקום לכבודו או שנאמר שזו רשות אחרת ואינו חייב לקום לכבודו? וענה: שחייב. ולגבי רב שנוסע בעגלה - ענה שמהדין אינו חייב לקום לכבודו, משום שהרב לא רואה אותו, אבל טוב לקום (ועיין בא"ח ש"ש פ"י כ"ז).

לגבי אשת רב: בגמרא ישנה מחלוקת אם חייבים לקום מפניה או לא. ובמסכת שבעות (ל"ג ע"ג) מסופר על אשתו של רב הונא שהיה לה משפט לפני רב נחמן, ורב נחמן לא ידע כיצד ינהג, שהרי אם יעמוד בפניה יסתתמו טענותיו של בעל הדין, ומאידיך אשת חבר הרי היא כחבר ואני צריך לקום לכבודה. מה עשה? אמר לשמש שלו: לך ותביא בר אווזא, ותפריח אותו עלי, וכתוצאה מכך אני אעמוד, וכך לא יבין בעל הדין השני שבשבילה עמדתי (אבל עיין בא"ח ש"ש פרשת כי - תצא אות י"ז, ועי"ע בשו"ת 'מאמר מרדכי' ח"ג י"ד סי' ט).

מו"ר אבי ע"ה, כשהיה יושב ולומד בבית הכנסת בחו"ל, הוא היה קם בפני כל אדם, הן קטנים והן גדולים והן עמי ארצות. וכששאלוהו לפרש הענין, ענה להם: קטן - עשה פחות עוונות ממני, וזקן - עשה יותר מצוות ממני. ועל מו"ר אבי ע"ה אמר בעל הבא"ח שאם הוא נוהג כן ודאי שלבסוף יהיה ירא שמים גדול, שהרי כתוב: "מפני שיבה תקום והדרת פני זקן ויראת מאלוקיך", ויזכה לדרגה גבוהה, ולא לחינם אמר בעל הבא"ח על מו"ר אבי: "נשמח כזו לא היתה בעולם".

סיפור השבוע

מעשיהם של צדיקים

חתן בר-מצווה

לחכם שמעון אגסי (נלב"ע ח' אב) היה בן שנפטר בצעירותו, שהיה תלמיד-חכם מופלא, ומת ביום חופתו והניח אחריו אישה שהייתה מאורסת לו בטבעת (קידושין). לאחר ה"שבעה" אמר לאשת בנו: "יש לי בן, ואם תרצי תמתני לו, עד שיהיה בן שלוש-עשרה ויום אחד", והיא הסכימה. כשהגיע הילד לגיל שלוש-עשרה שנה ויום אחד, בדקו אותו הרופאים ומצאו שבריא אותו טובה ותקינה והביא ב' שערות.

שאל חכם שמעון אגסי את אותה בחורה אם היא רוצה ייבום או חליצה, ואמרה לו: "מה שתקבע, מקובל עלי". והוא שאל את הבן לדעתו, ואמר לו הבן: "אם תבטיח לי שיהיו לי בנים ממנה, אני מוכן לייבם אותה". וכן היה. כל המעשה הזה מובא בהקדמה של "שער הגלגלים".

יום אחד אמרו לי שבנו של חכם שמעון גר ליד בית-הכנסת "אוהל רחל", ומכיוון שקראתי את הסיפור הני"ל בספר, רציתי לשמוע את הדברים מגוף ראשון, שמה יוסיף לי פרט נוסף על הסיפור, ועל כן הלכתי לראותו. משהגעתי לביתו של בנו של חכם שמעון, שהיו קוראים לו עזרא ציון אגסי, ע"ה, דיברתי איתו בכמה נושאים, עד שהגענו לעניין הייבום. שאלתי אותו: "בן כמה היית, כשייבמת את אשת אחיך?", והוא ענה לי, שהוא היה בן שלוש-עשרה, והיא הייתה בת שלשים. ושאלתי אותו, אם אשתו שייבם אותה, עדיין חיה.

ואז הוא קרא בקול: "עגיו (זקנה), לא תעשי לחכם מרדכי קפה?" בתחילה לא ראיתי שום זקנה, ופתאום נבהלתי, כי ראיתי בפני החדר דמות מתרוממת, ומשם יצאה אישה אחת זקנה והלכה להכין קפה. ואז הוא אמר לי: "אתה רואה, זו הברכה של חכם שמעון אגסי, ע"ה, זו האישה שייבמתי". אבל היום לא נוהגים לעשות ייבום אלא חליצה.

שלוט בעצמך

מעשה ביהודי אחד שהתגורר בשכונתנו, שמת עליו אחד מבני משפחתו. רציתי ללכת ולחנמו במוצאי-שבת, אך כיוון שלא ידעתי היכן נמצא ביתו, אמרתי לבלי שבדרך אשאל את העוברים והשבים.

עברתי ליד אחד הבתים ושמעתי קולות של שירה וזמרה, ואמרתי לי ששם נמצא בית האבלים. נכנסתי אל הבית, וראיתי את אותו יהודי יושב ושר עם בני ביתו ליד שולחן שבת של סעודה שלישית. לאחר שהתפללנו ערבית ועשינו הבדלה, הנה קם אותו יהודי והחל לבכות בכי תמרורים. אמרתי לבלי: "ויכי זה כפתור של רדיו שמעבירים מתחנה לתחנה, בתחילה הוא שר ושמה, ולאחר כמה רגעים הוא בוכה?" ושאלתי אותו לפרש הענין. אמר לי אותו אדם: "בשבת אין אבלות ולכן שרנו ושמוחנו, אבל לאחר השבת, אנו ממשיכים באבלות". ("אביהם של ישראל על התורה")

הנצח את יקירך בלוח השנה תשפ"א!

המבצע כולל הנצחה סכובדת ליקירך בכל הערוצים הבאים

 בשבת האזכרה קדיש ואשכבה לע"נ לאחר עליית המספיד.	 כל השנה לימוד ש"ס משניות והזוהר הקדוש. באשמורת הבוקר, בבית המדרש עבור הנפטר ז"ל (כל שם סוזכר בנפרד).	 הנצחה בלוח השנה של שנת תשפ"א בחודש הפטירה (שם אחד).
 ביום האזכרה אסירת קדיש ואשכבה והקדשת יום לימוד תורה.	 בשבוע האזכרה הקדשת לימוד התורה והקדישים לעילוי נשמת הנפטר.	 הקדשה בעלון השבועי לנפטר בשבת האזכרה.

ניתן לתרום לעילוי נשמת יקירך בתרומה של 101 ₪ לחודש X 12 תרומה מאובטחת בקישור <http://lp6.me/grlik>

רוצים להקדיש יום ולילה של לימוד תורה בבית מדרשנו או ארוחה חמה יומית לנזקקים ל: ברכה, הצלחה, רפואה שלמה, זיווג הגון או לעילוי נשמת?
 פנו ל: בית תורה וחסד - "עזרת מרדכי אליהו" רחוב הרב זכריה מדאר 31 רחובות.
ateretme@gmail.com | 08-9397933 | 054-4477562

העלון מוקדש לעילוי נשמת:

יריב בן אסתר, אליהו בן חיה טובה, יהושע עיוש בן רובידה, מכלוף בן מסעודה, שמואל בן יוסף ואסתר קומבר, רבי אברהם בן עישה, משה בן דבורה, עזרא בן שדרא, אדמונד בן אברהם, שלום בן תמו, יהודה בן תנה, לאה בת גיטה, יצחק דוד בן סרח ואליהו אבלין בת זרמן, מרים בת יונה, חדי בת מסעודה, נגמה יונה בת שמעא, יונה חממה בת גמר,